

Oversigt over centrale bidrag til videngrundlaget for faget praktik.

Faglige udvælgelseskriterier

Praktikkens mål er at udvikle de studerendes praktisk pædagogiske og analytiske kompetence til at undersøge og udvikle sin egen og andres praksis.

I det første skema er praktikkens indhold beskrevet i kompetenceområder og kompetencemål med underliggende færdigheds- og vidensmål med en indbygget progression. Læreruddannelsens forskellige fag/moduler arbejder med didaktik, klasseledelse og relationsarbejde i en faglig sammenhæng. I praktikken reaktualiseres denne viden. Litteraturen her er eksempler på, hvad der kunne være relevant litteratur i denne progression.

I det efterfølgende skema har vi tematisk udvalgt litteratur, som kan kvalificere de studerendes dannelse og kompetenceudvikling i forhold til at agere i praksis, analysere og udvikle sig som en professionel lærer.

Praktikfaget	Nøgleord	Niveau I:	Niveau II	Niveau III
DIDAKTIK	Målsætte, planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning.	Canger, T. og Kaas, L. Aa. (2016): <i>Praktikbogen</i> . Hans Reitzel, p 13 – 116 p. 239 – 290	Jensen, Elsebeth, red. (2015) <i>Didaktik</i> . (Praktikbog 1) Akademisk forlag	Brodersen, P. (red.) (2015): <i>Effektiv undervisning</i> . Hans Reitzel. Helmke, A. (2013): <i>Undervisningskvalitet og lærer-professionalitet</i> . Dafolo
KLASSELEDELSE	Lede undervisning. Organisere og udvikle det faglige og sociale læringsmiljø.	Canger, T. og Kaas, L. Aa. (2016): <i>Praktikbogen</i> . Hans Reitzel, p 117 - 174	Løw, Ole red. (2015) <i>Klasseledelse</i> . (Praktikbog 2) Akademisk forlag	Søndergaard, Dorte Marie mfl. (2014): <i>Ro og Klasseledelse i folkeskolen – Rapport fra ekspertgruppen om ro og klasseledelse</i> . Undervisningsministeriet
RELATIONSARBEJDE	Indgå i og udvikle kontakt og relationer. Samarbejde med elever, forældre og andre ressourcepersoner	Canger, T. og Kaas, L. Aa. (2016): <i>Praktikbogen</i> . Hans Reitzel P 175 - 238	Skibsted, Else, red.(2015) <i>Relationsarbejde</i> . (Praktikbog 3) Akademisk forlag	Haslebo, G. og Lund, G. E. (2015): <i>Relationsudvikling i skolen</i> . Dansk psykologisk Forlag Petersen, K. B. (2015): <i>Perspektiver på inklusion</i> . DPU, CURSIV Nr. 17

Litteratur om områder med relevans for de studerendes dannelsesproces i netop praktikfaget. I selve praktikperioden arbejder de studerende både med deres egen og elevers lærings- og dannelsesproces. Praktikfaget er kendetegnet ved, at de studerende både agerer i et praksisfelt og i et uddannelsesrum, hvor følgende elementer er centrale:

<p>At handle</p>	<p>For at kunne agere i en kompleks praksis - at planlægge, gennemføre og evaluere undervisning i konkrete og specifikke fag og på tværs – må man handle som en professionel lærer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dale, Erling Lars (2003): <i>Pædagogik og professionalitet</i>. Forlaget KLIM • Kristiansen, Marianne: Professionelt nærvær – om underviseres ubevidste kommunikation. I: Carsten Nejst Jensen (red.): <i>Om voksenundervisning</i>. Billesø & Baltzer, 2004.
<p>At kommunikere</p>	<p>For at kunne samarbejde dialogisk med elever og andre aktører i og omkring praktik/praksis – herunder også forældre må man have en professionel kommunikation.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hermansen, Løw og Petersen (2013): <i>Kommunikation og samarbejde – i professionelle relationer</i>. Akademisk Forlag • Knudsen, Hanne (2010): <i>Har vi en aftale? Magt og ansvar i mødet mellem folkeskole og familie</i>. Nyt fra samfundsvidenskaberne
<p>At samarbejde</p>	<p>For at kunne fungere i praktikgruppen, med kolleger i team og ledelse i professionelle læringsfællesskaber må man kunne samarbejde professionelt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Albrechtsen, Thomas (2013): <i>Professionelle læringsfællesskaber, teamsamarbejde og undervisningsudvikling</i>. Dafolo. • Lauvås, P. og Handal, G. (2015): <i>Vejledning og Praksisteori</i>. Forlaget Klim • Løw, O: (2009): <i>Pædagogisk vejledning</i>. Akademisk Forlag
<p>At iagttage</p>	<p>For at udvikle dømmekraft må man kunne iagttage professionelt med henblik på at forstå, hvordan erfaring, erfaringsviden og praksisteori udvikles.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bjørndal, C. (2013): <i>Det vurderende øje</i>. 2. udgave. Forlaget Klim. • Dewey, John (1934/2008): <i>Erfaring og opdragelse</i>. Hans Reitzels Forlag • Holm, Kruse og Rasmussen (2007): <i>Viden om uddannelse</i>. Hans Reitzels Forlag • Nilssen, V. & Solheim, R. (2012). Å forstå kva elevane forstår. Om skriving som bru mellom teori og praksis i lærarutdanninga. I S. Matre og G. Melbye (red.). <i>Å skrive seg inn i læreryrket</i> (s. 69-87). Trondheim: Akademia. • Skafte-Holm, Charlotte (2009): <i>At skrive i og om praksis</i>. Dansk lærerforeningen

<p>At reflektere</p>	<p>For at kunne se sammenhænge mellem praktisk handling (undervisning) og teoretisk kundskab fra uddannelsen, må man kunne reflektere over sammenhænge. Kunne tænke efter og tænke over egen og andres undervisning og praksisteori.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Handal og Lauvås (2002): <i>På egne vilkår</i>. Forlaget Klim • Mogensen, Arne (2015) <i>Lektionsstudier i skolen. Kollegial sparring gennem fælles studier</i>. Dafolo. • Schön, Donald (2013): <i>Uddannelse af den reflekterende praktiker</i>. Forlaget Klim • Tiller, Tom: At forske i skolens hverdag I Brekke, Mary & Tiller, Tom (red.) (2014): <i>Læreren som forsker, Indføring i forskningsarbejde i skolen</i>. Forlaget Klim
<p>At forandre</p>	<p>For at være en aktiv medspiller i forandringerne i skolen, må man kunne undre sig, udforske og samtidig have mod og kunne intervenere med henblik på nye handlinger.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bayer, Plauborg og Vinter Andersen, (2007): <i>Aktionslæring, læring i og af praksis</i>. Hans Reitzels Forlag • Furu; E. M. (2014): Den lærerstuderende som aktionslærer i klasseværelset I M. Brekke og T. Tiller (red.) (2014): <i>Læreren som forsker, Indføring i forskningsarbejde i skolen</i>. Forlaget Klim

Litteratur om tværgående indsatsområder (It og medier, Innovation og entreprenørskab, Faglig læsning og Inklusion og differentieret undervisning) er indarbejdet ovenfor, så de indgår der hvor de hænger sammen med praktikfagets områder og indhold.

Øvrige vidensressourcer

(her angives øvrige vidensressourcer, som kan understøtte den løbende studieproces – videncentre, relevante tidsskrifter, webantologier etc)

- Brekke, M. og Tiller, T. (red) (2014): *Læreren som forsker. Indføring i forskningsarbejde i skolen*. Forlaget Klim.
- Hattie, J. (2013): *Synlig læring – for lærere*. Dafolo
- Meyer, H. (2005): *Hvad er god undervisning*. Gyldendal
- Nordenbo m.fl. (2008): Nordenbo, S.E., Larsen, M.S., Tiftikci, N., Wendt, R.E. & Østergaard, S. (2008): *Lærerkompetanser og elevers læring i barnehage og skole - Et systematisk review utført for Kunnskapsdepartementet, Oslo*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning.